

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG 8 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 7 Februarij.

In den avond van den 6^{den} dezer werd de dader van den onder Hazerswoude gepleegden moord in het Huis van Arrest alhier ingesloten. De nasporingen onvermoeid door den Kantón-Regter van Alphen, de Burgemeesters van Hazerswoude, van Alphen en andere aangrenzende gemeenten voortgezet, deden eenig vermoeden rijzen tegen eenen voormaligen knecht van van Velzen, thans nog elders onder Hazerswoude dienstbaar. In den nacht van 5 op 6 dezer door die Ambtenaren ondervraagd, waren zijne antwoorden zoo verward, dat men voldoende termen meende te vinden hem naar Alphen te doen overbrengen en het onderzoek aldaar voort te zetten. Inmiddels hadden zich de Regter-Commissaris en Officier van Justitie, van de nader gedane ontdekking onderrigt, mede derwaarts begeven en al spoedig werd de aangehoudene tot volledige bekentenis gebracht, waaruit bleek, dat hij, ten einde diefstal te plegen, de, naar hij waande, ledige woning binnengetrede, den moord pleegde, zoodra hij door de verslagene was ontdekt.

In de maand Januarij zijn binnen deze stad overleden 76 personen, als: 10 mannen, 19 vrouwen, 25 zoons en 22 dochters, daarenboven als levenloos aangegeven 7. Geboren 114 kinderen, als: 55 zoons en 59 dochters, waaronder zijn begrepen 2 paar tweelingen. Voltrokken 8 huwelijken.

Te Rotterdam geraakte Dingsdag II. een boer op de veemarkt in gesprek met een vreemd persoon en verkocht aan hem zijne ter markt gebragte vette koe; ten einde later hij het wegvoeren de gelden daarvoor te ontvangen, begaf hij zich in de herberg; de vreemdeling de afwezigheid van den boer zich ten nutte makende, verkooft de koe terstond aan een vleeschhouwer, ontvangt de gelden en verdwijnt; nu ontstond er groote verwarring, de boer wil volsprekt het beest niet zonder geld laten volgen, terwijl de vleeschhouwer zich tegen een en ander verzet. De politie heeft het hier voorloopig onder hare bescherming genomen.

In het Burgerweeshuis te Amsterdam is de 25de verjaaring van den heldendood van van Speyk op eene gepaste wijze herdacht.

Volgens de N. R. C. is het prosectoraat aan het Theatrum Anatomicum der Utrechtsche Hoogeschool, aangehouden aan den Heer J. P. H. Jonxis, Prosector Anatomies te Groningen, maar heeft hij zwaarigheid gemaakt die betrekking aan te nemen.

Eerstdaags zal er eene geregelde stoombootdienst tusssen Groningen en Delfzijl worden geopend; reeds heeft een proeftocht plaats gehad. Ook wil men van daar eene dienst op Harlingen inrigten, om het gemis van een spoorweg in die streken te vergoeden.

De longziekte onder het rundvee blijft in de provincie Friesland steeds toeneemende. In de afgelopen maand zijn er 149 runderen gestorven en 252 afgemaakt. Er zijn slechts 17 gemeenten van die ziekte verschoond.

De Noord-Brabander bevestigt de aanstaande aftreding van den Heer Borret, als Commissaris des Konings in die provincie.

De vrouw van den landbouwer H. Rooijens, te Veldhoren (N. Brab.) is op den 3^{den} dezer befallen van drie welgeschapen zonen.

Onder de gemeente Rucphen (N. Brabant) is een arbeidershuisje afgebrand, waarbij eene 80-jarige vrouw is omgekomen.

Met het begin dezes jaars bestond de Nederlandsche zeevloot uit de navolgende schepen, linesschepen 2 van 84 stukken, 3 van 74 st.; fregatten 4 van 52—54 st., 2 van 45—51 st., met stoomvermogen 8 van 136—38 st., 1 van 28 st.; knikkorvetten 6 van 26—28 st.; korvetten met stoomvermogen 4 van 12—18 st.; gladdeskorvetten 3 van 12—20 st.; brulaten 1ste klasse 8 van 12—18 st., 2de klasse 1; schoenerbrikken 12 van 6 st.; schonnens met stoomvermogen 2 van 8 st., 4 van 3 st.; stoomschepen 1ste klasse 3, 2de klasse 3, 3de klasse 4, 4de klasse 6; stoomschepen van het Dep. van Koloniën, bemand door de Marine 3; transportschepen 2; kanonierschepen groot model 44, klein model 12, in de West-Indië 3, en nog 12 schepen voor verschillende diensten bestemd.

Het personeel was samengesteld als volgt: Z. K. H. Prins Frederik, Admiraal van de vloot, Z. K. H. Prins Hendrik, Luit. Admiraal Opperbevelhebber, Z. K. H. Prins van Oranje, Luitenant-ter-Zee 1ste klasse; 1 Vice-Admiraal, 6 Schout-bij-Nacht, 20 Kapiteins-ter-Zee, 30 Kapiteins-Luitenant-ter-Zee, 112 Luitnants-ter-Zee 1ste klasse, 127 Luitnants-ter-Zee 2de klasse, 33 Adelborsten 1ste klasse, 55 Adelborsten 2de klasse, 10 op de Akademie te Breda, 60 Adelborsten 3de klasse, en het wachtschip te Nieuwe Diep, 4 Officieren Machinisten.

Volgens eenen vergelijkenden staat der Nederlandsche koopvaardijvloot op den 31sten December 1854 en den 31sten December 1855, voorkomende in de Staat-Gaan, waren op 31 Dec. 1854 aanwezig 12156 schepen, metende 259,508 lasten, en op 31 Dec. 1855 22301 schepen, metende 275,927 lasten.

Aan 178 nieuw gebouwde schepen, metende 28,197 lasten, waren in 1855 zeebrieven verleend.

— Uit eenen staat van in- en uitgeklaarde zeeschepen, gedurende de jaren 1831—1855, blijkt dat in het jaar 1835 onder Nederlandsche en andere vlaggen zijn ingeklaard 5121 schepen, uitgeklaard 3303; in 1845 ingeklaard 6215 schepen, uitgeklaard 3906; in 1855 ingeklaard 7788 schepen, uitgeklaard 4242.

— Wij ontvingen dezer dagen weder twee Afleveringen der mededeelingen uit de beroemde Geographische inrigting van Perthes te Gotha, over gewichtige ontdekkingen op het gebied der Aardrijkskunde door Dr. Petermann. Men vindt in de X^{de} aflev. o. a. eene beschrijving van Natal en de Zuid-Afrikaansche Vrijstaten; en den merkwaardigen togt van Dr. Kape naar de Noordpool. De XI^{de} aflev. bevat een verslag der reizen van Dr. Barth van 1850—55 in Noord- en Midden-Africa, en verder bevatten beide afleveringen eene schat van verschillende zeer lezenswaardige bijzonderheden, die op het ruime gebied der aardrijkskunde in hare vederleje rigtingen van natuurkennis, volkenkunde, statistiek of handel te huis behooren, en waaruit wij ons voorstellen van tijd tot tijd eenige mededeelingen te doen.

Uit de beschrijving der Afrikaansche Vrijstaten door H. Berghaus Jr. ontleenen wij het volgende, als van wege de afstammelingen onzer voorvaders, de Kaapsche Boeren, en de derwaarts sedert eenige tijd, nu en dan van hier heen trekkende landverhuizers, naar ons voorkomt, niet onbelangrijk.

Port Natal (geboorte haven) bij de ontdekking, door Vasco de Gama in 1497, aldus genoemd omdat hij hier op Kerstmis aankwam, was de plaats bij welke de Boeren na vele wederwaardigheden en strijd met het trouwe looze Opperhoofd der Kaffers Dingaan, waarbij zij door de Engelschen aan hun lot werden overgelezen, zich in 1838 als een Bataafsche-Afrikaansche Maatschappij begonnen te vestigen. Eenmaal gevestigd zijnde, schenken de Engelschen op te werken, die in Nov. 1840 bij proclamatie van den Gouverneur van de Kaap, Napier, hun het recht bewijste om zich zelfstandig heer te zetten. In weerwil van een bondig protest der Boeren, kwam in Mei 1842 eene afdeeling Britsche troepen aan, die door de Boeren werd ingesloten en in Junij ter haastwernood ontzet werd, waarop de Boeren landwaarts in naar Pieter Maritzburg trokken en grootendeels onder vrijlating van de regeling hunner eigene aangelegenheden, zich onder de heerschappij der Britsche Regering bogden, terwijl de overigen over de Drakenberg, deels naar de Vaalrivier, waar zich ook eene maatschappij had gevestigd, deels verder noordwaarts bij Oranjestad, heen trokken. Die jaren lang worstelden zij ook toen nog tegen de wreideur der Engelschen en de verraderlijke Kaffers, en toen de Gouverneur Sir Harry Smith in 1848 zelf naar Pieter Maritzburg trok, en met erkenning der jegens de Boeren begane fouten, hen in het vrij bezit van 3000 akkers land stelde, waren de meesten al naar de Vaalrivier getogen.

Daar had het meerendeel zich onder Pretorius naast de Griquas nedergezet, maar toen ook deze streck, onder den naam van de Souvereiniteit der Oranjerivier, onder Britsch gebied was verklaard, wonden de Boeren zich daaraan niet onderwerpen en verzamelden zich in hun hoofkwartier te Winburg. Den 11^{den} Junij 1848 bezette Pretorius Bloemfontein, waar de Britsche bezetting vrijen aftogt over de Oranjerivier bedong. Den 29sten Aug. kwam de Britsche magt over de rivier terug en week Pretorius, zelfs volgens Smith's getuigenis, na den dappersten tegenweer, in goede orde terug, en sloot over de Vaalrivier ten noorden der Transvaalsche Republiek, terwijl daarvoor 12,000 boeren achterbleven.

Pretorius hield de weeste Kaffers in toorn, en beschermde alzoo de Britsche bewind achtergeblevenen, zoodat in 1851 de Kaap-Regering overtuigd werd, dat waar zij was te kort geschooten, de Boeren, die zij reeds den dat gemene zaak met de Kaffers tegen de Regering zouden hebben instigende de Engelsche bezettingen ter bevestiging hadden besteld.

De Regering ziende dat het voordeliger en veiliger was de Boeren vrijwillig bondgenooten aan tot gewoonten onderdanen te hebben, heeft in 't voorjaar van 1853, de Souvereiniteit over de Oranjerivier opgegeven. Den 23sten Februarij 1854 werd de plechtige vrijverklaring van den staat de Oranjerivier afgekondigd, in spijt van vele Engelschen die zich aanboden om Britsche onderdanen te blijven, en den 10^{den} April werd eene staatsregeling tot stand gebracht en door de Britsche Regering erkend. Zoo ontstond nevens de vroeger opgerigte Transvaalsche Republiek een broederstaat, die bij verwantschap van elementen en gelijkheid van belangen wel ligt door den tijd in eenen staat kan versmelten.

Bij deze korte geschiedenis der drie Staten laten wij hier nog eenig aardrijkskundig belang volgen. De oudste vestigingsplaats van Natal, onder Britsch besit, ligt aan den oostelijken uithoek van Africa ten noorden van de Kaap de Goede Hoop aan de Indische zee, en wordt aan

de landzijde bepaald door het hooge Draken of Guathcamba gebergte, en strekt zich van 28° 30' tot 31° breedte uit. De kust is 70 uren gaans lang en landwaarts loopt het gebied ongelijk van 30 tot 80 uren gaans westwaarts, vooraan heuvelachtig, verder op berg- en rotsachtig, door gras, vlakten en digte wouden afgewisseld. De Baai van Natal is de eenige goede haven. Verscheiden rivieren loopen er met groote snelheid langs hooge oevers. Men vindt er goede ijzererts, kalksteen en vele kleine steensoorten, en minerale wateren. Aan de kust is de grond zandig, hooger op meest vruchtbare kleigrond.

De zomer begint hier in September, de winter in Maart. Zomers valt er dagelijks regen; 's winters bijna nooit. Het luchtsgestel verandert naar de hoogte der streek. Te Port Natal is de zomerwarmte 76° de koude 36° Fahrenheit. Men vindt hier de meeste Europeesche veld-, tuin- en boomvruchten, en eene menigte uit de heete luchtstreek, als koffij, tabak, thee, suiker en katoen. De veevecht is de hoofdzak, in 1853 telde men 120,000 stuks hoornvee, 15,800 schapen en 43,600 geiten, men bouwt echter ook koren, aardappelen en boonen. Er is overvloed van gevogelte en visch. De bevolking bestaat nog voor de helft uit afstammelingen van Hollandse volkplanters, verder Engelschen en Kaffers.

De volkplanting staat onder eenen Vice-Gouverneur en bevat tot nu toe twee steden, de hoofdstad Pieter-Maritzburg en d'Urban. De eerste ter eere der eerste heeren-aanvoorders in 1837. Pieter Retief en Gerrit Maritz, ligt in een vlakke 17 uren van de Natal-baai, aan den grooten weg van d'Urban naar den Oranje-Vrijstaat, en bevat ongeveer 500 huizen, en 1425 blanken en 892 inboorlingen. Er is hier eene Hollandsche Hervormde kerk. d'Urban is een heuvelachtig oord, een half uur van de baai, bevat 430 huizen met 1135 blanken, meest Engelschen, en 340 inlanders. Onder de verdere plaatsen is Wenen dus genoemd van wege de slagting in het boerenleger door het verraderlijk Kaffer-Opperhoofd Dingaan, in 1838 bij een overval gepleegd, in een vruchtbaar oord en door Nederlandsche volkplanters bewoond. In een volg. nummer zullen wij eene korte aardrijkskundige beschrijving der beide Hollandsche Vrijstaten mededeelen.

GRAVENHAGE, 7 Februarij.

Bij Kon. besluit is de gegageerde soldaat van het leger in Oost-Indie Bormann, benoemd tot Ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-Orde, ter zake zijner verrigtingen bij de affaire te Kamang, ter Westkust van Sumatra, in Juli 1853.

Z. M. heeft benoemd tot Burgemeesters: te Zalt-Bommel Mr. P. C. Billeveld, onder toekenning van eervol ontslag als Burgemeester der gemeente Bousichem, en te Bousichem W. F. Kuyk, onder toekenning van eervol ontslag als Burgemeester der gemeente Hoewelaken.

Bij Kon. besluit zijn benoemd: tot President der Arrondissements-Rechtbank te Almelo Mr. J. Kalff Jr., thans Regter-Plaatsvervanger in de Arrond. Rechtbank te Zwolle; tot Substituut-Griffier bij den Hoogen Raad der Nederlanden Mr. C. A. J. Beelaerts van Blokland, thans Substituut-Griffier bij het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland; tot Substituut-Griffier bij het Provinciaal Gerechtshof in Zuidholland, Mr. C. Vosmaer, thans Griffier bij het Kantongerecht te Oud-Beijerland; en tot Substituut-Griffier bij de Arrond. Rechtbank te s-Gravenhage Mr. J. C. Rasch, thans Griffier bij het Kantongerecht te Vlaardingen.

Tot Notaris te Gorinchem is benoemd Mr. S. C. van Appeltare, Advocaat en Candidaat-Notaris aldaar.

Alhier is teruggekeerd de Kap. Luit. ter zee Fabius, komende van Japan, die s-Konings Adjutant, den Graaf van Lynden, en den Ordonnans-Officier Baron Hardenbroek derwaarts heeft begeleid, met de geschenken van Z. M. den Koning aan den Keizer van Japan.

Volgens de H. C. is door den Minister van Oorlog bepaald, dat er alhier eene levende schietschool, ten behoeve van het leger, zal worden opgericht, waarbij dan van wege de corpsen, afwisselend Officieren, Onder-Officieren en manschappen zullen worden gedetacheerd. Tot Commandant aan gezegde school is benoemd de Majoor Wagner, van het 3de regiment infanterie.

Naar men verneemt zal de afdeeling der Hollandsche maatschappij van Landbouw voor deze stad en omstreken op Vrijdag en Zaterdag den 25en en 26en April aans. eene tentoonstelling van bloem-bouquetten houden.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 7 Februarij.

De geloofsbijeren van de Heeren Vegelin van Claerbergen, en Meussens zijn in orde bevonden. De Heeren zullen na eedsaflegging zitting nemen. Is ingekomen: 1ste een ontwerp van wet tot goedkeuring van eene met Oostenrijk gesloten overeenkomst van handel en scheepvaart; 2de eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, ten geleide van het verslag van den staat van het hooger middelbaar en lager onderwijs. In handen eener commissie bestaande uit de HH. Thorbecke, Groen van Prinsterer, Godefr. Rossch, en Storm, 3de eene missive van den Minister van Financien, ten geleide van het verslag van den staat der geldmiddelen over het jaar 1853-1854. In handen eener commissie bestaande uit de Heeren: van Rosse, van Zuylen van Nyevelt, van Reede van Oudshoorn, Barts, en de Kempenaer.

Aan de orde is het voorstel van den Heer van Hoeyell, tot het houden eener enquête omtrent de O. I. duitenplaatsen.

De Heeren Blaauw ten Cate en Sloet tot Oldhuis voeren het woord.

De vergadering duurt voort.

HOLLANDSCHE BRIGIEN.

ENGLAND.

LONDEN, 6 Februarij.

Bij besluit van de Koningin is eene nieuwe Ridderorde voor de land- en zeevaart ingesteld. Alhier heeft de Orde van Koningin Victoria geen hoogen en lagere rang, maar een en hetzelfde ridderschap, vooral hare leden

en zal terstond aan degenen die zich in den oorlog tegen Rusland onderscheiden hebben, verleend worden.

De Zweedsche Kamerheer Bjornstierna wordt eerstdaags hier verwacht, om aan Prins Albert, namens zijnen Koning, de Serafijnen-Orde te overhandigen.

In het Hoogenhuis heeft Lord Grey aangekondigd, dat hij het Ministerie interpellereen zou ten aanzien van het door Lord Stratford de Redcliffe gedurende den oorlog in het Oosten gehouden gedrag. Ook hebben de Lords Ellenborough en Derby kennis gegeven, dat zij zullen voorstellen, dat alle stukken betreffende Kars van Regeringswege aan het Huis zullen worden medegedeeld.

In het Huis der Gemeenten heeft Kolonel Dnne gisteren avond Lord Palmerston geïnterpelleerd over den wapenstilstand. Lord Palmerston heeft verklaard, dat er geen wapenstilstand zou gesloten worden, vóór dat de preliminairen van den vrede geteekend waren. Hij heeft geweigerd, verdere inlichtingen te geven vóór dien tijd, maar tevens op verzoek van den Heer Cobden, beloofd de briefwisseling met Amerika over te leggen.

Kardinaal Wiseman heeft in zijn mandaat voor de vasten, gebeden voor de vredesonderhandelaren en tot het verkrijgen van den vrede bevolen.

De inkomsten des rijks hebben in 1855 bedragen 63½ miljoen £ en de uitgaven 84½ miljoen £, zoodat dit een tekort aanwijst van 21 miljoen £.

De Kamer van Koophandel te Manchester heeft, op voorstel van den Heer Bright, besloten te verklaren dat zij de geschillen van Groot-Brittannië met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika betreurt en het Britsche bewind nadrukkelijk aanbeveelt onverwijd in een verzoenenden geest te handelen, ten einde de twee landen voor de rampen des oorlogs te behoeden.

Het stoomfregat *Euryales*, van 51 stukken, moet met spoed worden gereed gemaakt om naar de Oostzee te vertrekken, ten einde te onderzoeken in hoeverre het ijs is opgeruimd.

Op 29 Jan. is eene Engelsche oorlogsstoomboot, van Hull naar de Oostzee bestemd, in de nabijheid van Thisted in Denemarken gestrand, waarbij, volgens gerucht, van de 150 personen die zich aan boord bevonden, 16 zouden zijn omgekomen.

Zondag 11. heeft alhier eene afschuwelijke misdaad plaats gehad. Een timmerman heeft zijne vrouw en 3 kinderen den hals afgesneden. Na het volvoeren van het feit, heeft hij zich zelf bij de justitie aangegeven, zeggende door minnenijd tot die misdaad vervoerd te zijn.

Te New-Castle is men voornemens een collegie voor de natuurkundige wetenschappen op te rigten waarvan de kosten op 30,000 £ begroot worden. De Hertog van Northumberland heeft eene bijdrage van 5,000 £ beloofd, zoodra voor 15,000 £ geteekend is; bereiken deze onderteekeningen de som van 30,000 £, dan heeft hij zich verbonden er 10,000 £ bij te voegen. Eene gelijke verbindenis heeft de Ingenieur Stephenson aangegaan. Het gebouw der bibliotheek van New-Castle is nog met 12,000 £ schuld bezwaard en Stephenson heeft beloofd voor zijn aandeel 6,000 £ te zullen geven, zoodra de andere helft door inschrijving zal zijn gevonden.

De Gouverneur-Generaal van Britsch Indië heeft aan de vijf gouvernemenen, alsmede aan de Commissarissen van onafhankelijke provincien, voorgeschreven, hem jaarlijks een uitvoerig verslag van hun beheer en van den toestand hunner gewesten te zenden, zullende deze rapporten terstond in Indië openbaar gemaakt en herwaarts worden overgezonden.

Uit New-York vernemen men een aantal ongelukken, die bij den onlangs vermelden sneeuwstorm hebben plaats gehad. De koude was buitengewoon fel. Onder de behoeftigen zijn verscheidene menschen omgekomen door gebrek aan vuur en kleeding. Een loodsbout, die 10 man aan boord had, kwam binnen met slechts 3 in leven; een had zijn graf in de golven gevonden, 6 aan boord gebleven bezweken voor de felle vorst, de 3 overigen hadden zich in eene jol gezet en werden gered, zijnde hunne oren bevroren. De sneeuw was zoo hoog gevallen en opgekruid, dat in de nauwe straten alle vervoer met sleden zelfs ondoenlijk was; de Wallstreet verkeerde gedurende 5 dagen in dien toestand, iets dat ten minste gedurende de laatste 40 jaren niet gebeurd is. De meeste spoorwegen waren ontoegankelijk, en onze veerbooten waren uren onderweg om zich van de eene naar de andere zijde der rivier door te werken. Thans is het sterk aan het doojen.

FRANKRIJK.

PARIS, 5 Februarij.

De verkiezingen voor het Wetgevend Lichaam beginnen reeds de aandacht te wekken. Een twintigtal der leden zal met op de lijst der regerings-candidaten voorkomen. Men wil weten, dat de Kamers eerst in het begin of tegen de helft van Maart zouden geopend worden. Men hoopt, dat alsdan het vredes-tractaat zal gesloten zijn, en dat de Keizer dit dan officieel in zijne openingrede zou kunnen aankondigen.

De Gemeenteraad dezer stad heeft op nieuw eene som van 4 miljoen francs bestemd tot de voltooiing van het Paleis van Justitie, welks bouw dan 24 miljoen zal hebben gekost.

Op de plaats Napoleon III van het Louvre is een fraai standbeeld geplaatst van den Kardinaal de Richelieu.

De zittingen van het vredes-congres zullen waarschijnlijk in het gebouw van het Ministerie van Buitenl. Zaken worden gehouden. Voor de Russische Afgevaardigden worden in het oude gezantschaps-hotel, Faubourg St. Honoré, vertrekken in gereedheid gebracht. Voor Lord Clarendon wordt het fraaie hotel Cooper in de Champs-Elysées ingericht. De laatste zal een talrijk gevolg medebrengen, o. a. de Heer Hammond, Onder-Secretaris van Staat, en zijne bijzondere Secretarissen Ponsonby en Villiers-Lester, alsmede een snelschrijver.

De Graaf van Chambord heeft aan alle Legitimisten en Orleanisten een schrijven gerigt, waarbij hij verklaart, dat de vereniging van de beide takken den Bourbon tot stand is gekomen, tevens verzekerende dat alle Koninkgezinden in Frankrijk dit voorbeeld volgen, en hunne oude veten vergeten.

— De inrigting van het dok te Marseille is aan den Heer Talabot afge-
staan. De werken zullen voor rekening van de vereenigde spoorweg-maat-
schappijen worden uitgevoerd. De kosten werden op 16 miljoen begroot.
Voor de kom der dokken moet de spoorweg-maatschappij van Lyon ook
nog eene haven voor de Marine doen aanleggen, waarvan de kosten op
5 mill. fr. zullen te staan komen.

— De Kapitein van het stoomfregat *Amédée* heeft aan den Minister van
Marine, ter verantwoording zijner terugkomst uit zee, geschreven: dat hij
niet verre van Cadix een Hollandsch schip in een zoo ontredderen staat
had ontmoet, dat hij zich verplicht rekende, het op verlangen van den
Kapitein, naar genoemde haven te brengen. De naam van het schip wordt
niet opgegeven.

— Met de uit Konstantinopel aangebrachte berigten heeft men vernomen,
dat de aanneming der Oostenrijksche voorstellen in de Krim was
bekend geworden, maar bijna geen geloof vond. De Maarschalk Pelissier
had zelfs nog berigt ontvangen, dat de Russen voornemens waren een aan-
val in de vlakke van Baidar te doen, en had daartegen de noodige maat-
regelen genomen. Te Kamiesch waren op 21 Jan. verscheidene magazijnen
verbrand. De koude en de sneeuw maken de gemeenschap der troepen aan
de Tschernaja met de afdeeling in het dal van Baidar zeer moeilijk.
9 Officieren werden den 21sten Jan. met bevroren voeten in de hospitalen
gebracht, zonder hoop op herstel. De grootste plaag echter waren nu de
veldmuizen. Millioenen zeer kleine dieren, die men in het vorige jaar vol-
strekt niet heeft opgemerkt, vernielen kleederen, spijzen enz.

— Latere berigten vermelden dat er bevel tot staking van alle vijandelijke-
heden is uitgevaardigd.

— Brieven in Engeland ontvangen, bevestigen geenszins de gansche vernie-
ling der dokken van Sebastopol, die vroeger was vermeld, maar zeggen
integendeel dat een dier werken nog overig is. Er hadden zich moeilijke-
heden opgedaan, die de vernieling hadden vertraagd, nu zal er waarschijn-
lijk geen verder gevolg aan worden gegeven.

SPANJE.

MADRID, 2 Februarij.

De Minister van Financiën is voornemens het wetsontwerp op de in-
voerregten in te trekken. Ter vervanging daarvan gelooft men, dat een
ontwerp bij de Cortes zal worden ingediend tot het heffen van eene belas-
ting op de geestrijke dranken.

— De stad Segovia heeft der Regering aangeboden, voor hare rekening
een spoorweg van die stad naar Madrid te leggen.

— In de noordelijke provincien is eene militaire zamenzwering ontdekt,
welke de invoering der republiek ten doel had. Deze zamenzwering had
haren zetel te Vittoria. Men heeft, hij tijds maatregelen kunnen nemen om
die in de geboorte te stuiten.

Het officiele blad wil echter aan die gebeurtenis het karakter van eene
zamenzwering niet toekennen, maar ziet daar slechts eene uitbarsting van
de algemeene ontevredenheid over de duurte der levensmiddelen.

— Te Grenada is in den nacht tusschen 23 en 24 Jan. een van de muren
der Alhambra ingestort. Het bestuur heeft onmiddellijk de verdere over-
blijfselen van dit oude paleis der Moorsche Koningen laten onderzoeken,
als wanneer bevonden werd dat een der torens van dit gebouw mede op
het punt was in te storten.

ITALIE.

Men zegt dat de Paus, bij monde van den Kardinaal de Villecourt, Bis-
chop van La Rochelle, is uitgenoodigd om het verwacht wordende kind
van Keizer Napoleon te komen doopen; maar dat het Ministerie zich daar-
tegen ernstig verzet, als willende het den Paus buiten aanraking met
vreemden invloed houden; ook zoude de gezondheidstoestand van den Paus
die reis niet gedoogen. De eer om als doopgetuigen op te treden zal voor
de Protestantsche Koningin van Engeland en den onder den banvloek lig-
genden Koning van Sardinië bewaard blijven.

— De Keizer van Rusland heeft hij een eigenhandigen brief, den Paus be-
rigt gegeven van de instelling van 4 Roomsche Kath. Bisddommen in Polen,
en van zijn voornemen om nog 6 andere Bisddommen daar te lande te ves-
tigen. Hierdoor wordt aan een van de vurigste wenschen van den Paus
voldaan, op de vervulling waarvan hij reeds in 1846 bij Keizer Nicolaas
toen die Keizer Rome bezocht, heeft aangedrongen. De inhoud van den
brief is voor het overige nog geheim, maar naar men zegt, zou daarin de
medewerking van den Paus tot hetstel van den vrede verzoekt worden.

— De carnavals-vermakelijkheden zijn niet druk bezocht, een moord ge-
pleegd op een Officier van de gendarmerie heeft de gemoederen niet schrik
vervuld, en verwekte de vrees dat de maskerades aanbidding zouden geven
tot wanordelijkheden.

— Te Rome heeft zich eene maatschappij gevormd voor den aanleg van
een spoorweg van die stad naar Bologna en Ancona; de Ingenieur Escara
is met de leiding belast.

— Het plan tot den aanleg van een paarden-spoorweg over den berg
Cenis is, volgens berigt uit Genua, goedgekeurd en zal eerlang tot uitvoe-
ring komen.

— In Sardinië is men niet zeer te vreden met de rol die men aan dat
rijk bij de aanstaande vredesonderhandelingen heeft toegedacht, die naar
men zegt, slechts van ondergeschikt belang zal wezen. De dagbladen ko-
men hiertegen op, geven daarvan de schuld aan Oostenrijk en zeggen dat
Sardinië, door zijne deelneming aan den oorlog, grootere rechten heeft dan
de genoemde mogendheid, die slechts het verdrag van 2 December heeft
ondertekend.

— De aangekondigde Sardijnische leening zal, al wordt de vrede geslo-
ten, doorgang hebben, omdat de Regering verbindtenissen heeft op zich
genomen, waarvan de vrede haar niet kan ontslaan.

PRUISSEN.

BERLIN, 5 Februarij.

Op den 2^{den} dezer gaven de leerlingen van de hoogste klasse van het
gymnasium van het grijsz klooster alhier voor een zeer talrijk gehoor eene
voorstelling van het treurspel *Ajax* van Sophocles in de Grieksche taal.

— In de Zwitsersche Kantons Bern en Zurich heeft men hevige aard-
schuddingen waargenomen.

— Te Leipzig is door de politie gevangen genomen zekerer Griek, Simo-
nides, genaamd, die in gezelschap van Prof. Lepsius derwaarts was geko-
men. Hij had voor een door hem zeer bedriegelijk vervaardigd palimpsest,
bevattende drie boeken van een zogenaamden Ouranos over de oudste ge-
schiedenis van Egypte, tot welks aankoop de Koning van Pruisen, op
voorstel der Berlijnsche akademie, besloten had, reeds eene som van 2000
thalers door tusschenkomst van Prof. Hundorf ontvangen. De Berlijnsche
akademie had eene commissie van deskundigen tot onderzoek van het be-
doelde handschrift benoemd, die na een zorgvuldig onderzoek het bewuste
handschrift in alle opzichten onecht had bevonden.

— Te Fulda is het programma verschenen van het aanstaande 1000-jarige
herinneringsfeest ter eere van Rhabanus Maurus, den grondlegger van het
Duitsche schoolwezen.

— Te Trier is, in het licht verschenen een werk, getiteld *Willem II*,
Koning der Nederlanden, Groothertog van Luxemburg, biographische schets,
naar de beste bronnen bearbeid, door Karl Fachinger.

— Het dagblad van Kopenhagen (Denemarke), deelt in de Deensche, Hoog-
duitsche, Hollandsche, Engelsche en Fransche talen een verzoekschrift van
ongeveer 2400 scheepsgezagvoerders van alle volken aan den Koning mede,
waarin eene vergrooting der haven van genoemde stad verlangd wordt.

OOSTENRIJK.

WIEN, 4 Februarij.

De Keizer heeft een ontwerp goedgekeurd, om de normaalscholen voor
lager onderwijs in Hongarije te hervormen. Men zal 11 scholen voor on-
derwijzers en eene voor onderwijzeressen oprigten, welke het getal van
dusdanige scholen in het Koninkrijk zullen voltallig maken.

— Gedurende de afwezigheid van Graaf Buol, die ter bijwoning van de
vredesonderhandelingen naar Parijs vertrekt, zal het Departement van Bui-
ten. Zaken aan Baron Wernke worden opgedragen.

— De geschillen tusschen de Regering en de geestelijkheid, over de uit-
voering van het concordaat, worden meer en meer ernstiger. De Ita-
liaansche bisschoppen blijven op de uitoefening der censuur aandringen.

— De Hoogleraar Krierr heeft een leerboek over de geologie geschreven,
hetwelk in de eerste druk staat met het Bijbelsch verhaal van de Schepping.
Dit boek was op de gymnasien als leerboek ingevoerd. De Aartsbisschop
Rauscher heeft, zich grondende op het concordaat, het gebruik van dit
leerboek verboden.

— De oorsprong te Darmstadt in Hessen opgerichte Bank, onder den naam
van „Zuid-Duitsche Bank“, heeft een kapitaal van 20 miljoen flor. en de
bevoegdheid het tot 40 miljoen op te hooren. Voorts is haar het recht toe-
gekend tot uitgifte van banknoten, ten bedrage van het dubbel van het
maatschappelijk kapitaal, tusschen met behoud van een waarborgfonds ten bed-
rage van een derde van het nominale bedrag (den uitgegeven banknoten).
— De landverhuizing zal, naar het (zie) laat, aanhoor, in
Zuid-Duitschland op groote schaal plaats hebben, terwijl de Noord-Duitsche
Landen, naar het (zie) laat, aanhoor, in

RUSLAND.

— De Grootvorst Constantijn, die altijd zeer voor den oorlog was gestemd,
heeft zich naar men verneemt, met de jongste Besluiten des Keizers ver-
eenigd. Hoewel hij overtuigd was dat de ondernemingen der West-
ersche Mogendheden in de Oostzee tot niet zonden leiden, geloofde hij toch
dat het beter was de wenschen van geheel Europa te gemoet te komen,
door de flachten een eervollen vrede te sluiten.

— De Officieren der marine, welke aan de verdediging van Sebastopol
hebben deelgenomen, hebben een jaar tractement als gratificatie ontvangen.
Met den vroeger ingestelden Sebastopols-gedenkpenning zijn ook vrouwen
versierd, die mede den volharding hebben aan den dag gelegd bij het ver-
zorgen der gewonden en zieken. Er zal ook een gedenkpenning voor het
Transkaukasische leger worden geslagen.

— Men wil weten dat de Keizer zich in April naar Warschau zal bege-
ven, om aldaar gekroond te worden. Men hoopt dat de vrede dan mag
gesloten zijn.

— Men verzekert dat Graaf Orloff en Baron van Brunow de reis naar
Parijs reeds hebben ondernomen.

— De *Noordische Bijl.* een blad dat steeds voor de verspreiding van den
oorlog heeft getuigd, staat thans mede een tegenovergesteld toon aan.
Het verheugt zich over de vooruitzichten op vrede; want met het herstel
daarvan zal de volksbedraving, inzonderheid het fabriekwezen, eene
nieuwe vlugt nemen, en alzoo Rusland van het handelsverkeer met buiten-
landers onafhankelijk maken. Verder zegt het, dat er in Rusland reeds
aanzienlijke bestellingen van Russische producten, te leveren bij het herstel
des vredes, uit andere landen van Europa ontvangen zijn, dat hierdoor de
prijs dier producten geregt en hunne beschikbaarheid voor Europa op nieuw
gebleken is.

— In 1854 heeft de uitvoer over de Europeesche en Aziatische grenzen
65,337,681 rijk. roebels en de invoer 70,358,608 rijk. roebels. Men heeft
omstreeks 11,999,496 rijk. roebels goud en zilver ingevoerd en 8,401,356
riksd. uitgevoerd.

— Te Helsingfors in Finland is men voornemens den 700-jarigen gedenk-
dag der inwijding van het Christendom in Finland plegtig te vieren. In
1156 heeft Koning Eric IX van Zweden, nadat hij Finland overwonnen
had, er het Christendom laten verkondigen. Van dien tijd begint de en-
gelijke geschiedenis van Finland, want van al het vroeger voorgevallene
bestaan slechts quistere overleveringen.

